

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. XVII. De obligatione subditorum ad acceptandum reformationem ad
vitæ communitatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

CAPUT XVII.

De obligatione subditorum ad acceptandum reformationem ad vitam communitatem.

I. *Thomas à Jesu Discalc. p. 4. c. 3. ait hunc statum periculosissimum esse, pluribus ex causis, in quo Religiosi sine communitate exacta vivunt. Additque omnes paratos esse debere ad reformationem prædictam acceptandam; & insuper ad omnia, quæ habent ad usum, in manus Prælatorum resignanda. Non tamen omnes parati sunt, quia non omnes paupertatis amatores, existunt, sed plures inveniuntur, qui plures excusationes suis proprietatibus apponunt, & ita reformationi contradicunt, quibus alii simpliciores adherent: & ita, reformatio si intenderetur, sæpe magna pars communitatis turbaretur, & in deteriora pericula rueret; & ob id judicatur impossibilis reformatio (in sensu ita composito) h. i. Porro ad hanc S. Communitatem voluntariè acceptandam, necessaria est in omnibus membris unanimis concordia, & malarum consuetudinum victoria. De quibus S. Bern. ad sororem c. 41. Omnes ergo unanimiter & concorditer debemus vivere in domo Dei, ut possimus diabolum vincere. Ancilla Dei quæ vult concorditer vivere, prius debet pravas consuetudines relinquere, ne sit perversa, inordinata,*

ta,

ta, indisciplinata, ne perversitate sua ceteras ancillas Dei conturbet, vel scandalizet. h. i.

II. *Navarrus* Comment. 3 de Regularibus n. 36. de hac obligatione ita discurret. Prælatus non debet reformare unum vel alterum, non reformando alios; cum, non reformatis aliis, non possit ipse solus de communi, & communiter vivere: & nemo ad impossibile tenetur, h. i. *Subdit.*

Quid autem si Prælatus præcipiat omnibus & singulis suis Canonicis, vel Monachis sub censuris, ut prædicta faciant, an peccent mortaliter, & incurrant censuras, non obediendo? Et videtur dicendum, quod sic, si *opportune* id præcipiat, & *nulla causa particularis eos excuset.* Quia qui Superiori iusta præcipienti non obedit, peccat. Dixi, si *opportune*; quia, si præciperet *ex abrupto*, ut ea facerent, antequam instituerentur Cellarius, promus, coquus, & aliæ personæ, & instrumenta *vite communi* necessaria, justè possent rogare Prælatum, ne sic ea præciperet, & appellare, si nimis urgeret, adjectâ causâ, quòd justum modum reformandi excederet. Dixi 2dò, & si *nulla particularis causa eos excuset*: quia secus, si talis causa adesset; ut quia non est refectorium, vel dormitorium, eò quòd essent vi bellorum aut incendiorum exusta, & solo æquata. Quin & fortè aliquot aliæ causæ possent efficere justam causam rogandi Prælatum, ut differret ejusmodi præceptum; donec S. Sedes Apostolica consuleretur, vel in congregatione habenda per Religiosos ejusdem Ordinis, juxta Decreta Tridentina tractaretur. h. i.

III. Grave onus est Prælati, dum subditi in hoc genere non sunt bonæ voluntatis. Hoc expertus est *S. Carolus Borromæus* Zelator Decretorum Concilii Trid. studiosissimus pariter & acerrimus, qui aliis Prælati datus est propterea in exemplum, ut exemplo suo illos ad observantiam illorum excitaret & animaret. Hic citatus ab *H. Casal* in præfatione sui opusculi, dicere solitus erat, à solis monialibus vitam communem exactè non servantibus plus molestiæ, sollicitudinis, ac laboris sibi creari, quàm à reliqua tota sua diœcesi, quantumvis hæc esset amplissima. h. i.

IV. Hanc suam obligationem si subditi non agnoscant, superiores ipsis hanc exponant, utpote qui duplicem obligationem habent, & seipso & subditos excitandi, & reformandi, & contra abusus & vitia insurgendi. Quod si non faciant, tonat contra illos *Doctor Seraphicus* in *Ala prima* dicens: illi non sunt apti ad regimen animarum, qui licet sanctè vivant tamen contra aliorum vitia, & peccatorum pericula Zelo fervoris non inflammantur, neque dicunt cum *Davide*: numquid qui oderunt te, Domine, oderam? *Psalm. 138. 21. h. i.* De horum stricta obligatione ait cit. *H. Casal. l. c.* sciant superiores, sub peccato mortali etiam cum propriæ vitæ periculo teneri se, non tantum lethales culpas suorum corrigere, sed etiam quantum possunt, eos abusus omnes tollere, qui licet in singulis sint tantum veniales, regulare tamen disciplinam enervant, spiritalem subditorum profectum impediunt, & ad eorum ruinam, totiusque disciplinæ relaxationem sensim disponunt: neque ipsos defectus à se observatos, vel

vel ab aliis sibi denunciatis solum teneri reprehendere & corrigere; verum etiam vi officii sui obligari, in suorum subditorum vitam & conversationem curiosè inquirere, quò spirituali eorum necessitati exactius possint subvenire, h. i.

V. Nec est, quòd causentur Prælati, se non velle subditos turbare, sed malle se, & illos in pace relinquere, & ita vivere, sicuti sub suis prædecessoribus vixerunt &c. Damnabilis hæc pax est, quam si inturbent, virtutem eximiam exercent, de qua *cit. Casalle* quòd sit ignavia toties in scripturis condemnata, quâ scil. quis tolerat & dissimulat, quæ non oportet, ne falsam aliorum quietem, pacemque perturbet, ideoque quemque finit pro arbitratu suo & beneplacito vivere. Nempe pacem quisque desiderat, sed vanam & mundanam, pacem carnis & sensuum, non illam Spiritûs & conscientia bonæ, quam dare non potest mundus, h. i.

Q. I. Utrum Prælato negligenter agente, subditi seipsos reformare teneantur. *Respondet 1. H. Casal*, subditos in Ordine *S. Francisci* ad id utique obligari; hancque obligationem cum aliis deducit ex c. 10. Regulæ, ac ita concludit: quare cum in aliquo conventu vita communis negligitur, Fratres omnes sub peccato mortali ad Ministrum recurrere tenentur ut per reformationem, vel alio quocunque modo collapsam vitæ communis observantiam instauret; & illò deficiente, ad Generalem; quod si uterque negligens fuerit, ad Protectorem; qui hac in re plenariam potestatem habet, immo etiam, omnibus aliis

D d s

defi-

deficientibus, inquit *Alvarez*, ad summum Pontificem tenentur habere recursum. h. i.

Respondet idem adò adducens *Lorinum* Societ. Jesu à se consultum, etiam tutius & securius facere illos subditos, qui in aliis Ordinibus à se ipsis reformationem incipiunt, dum Prælati in hoc legnes sunt, maximè in iis locis in quib⁹ major est & intolerabilior voti paupertatis violatio. *Rationem dat*; quia si unusquisque naturæ lege teneatur sibi in necessitatibus corporalibus prospicere, quantò magis in spiritualibus, cum hæ potiores sint, & eò amplius obligent, quò anima corpus nobilitate antecedit alioquin, *qui amat periculum, in illo peribit.* Eccl. 3. 27. h. i. Qui subdit. Adde verò hanc opinionem tunc fore verissimam, quando Major pars ad reformationem propendet, aut propensura speratur, nisi tamen aliunde scandalosa quædam contradictio timeatur. -- Verùm quidquid de dicta obligatione; indubiè saltem bonam apud Deum consequetur retributionem, qui à seipso reformationem inchoaverit, & alios verbo & exemplo ad eandem protraxerit: hic certè magnus erit in regno cælorum: erit, inquam, sal terræ, & lucerna supra candelabrum posita, qui scommata & improborum dicteria despiciens, simplicium tenebras exemplo suo discutiet. h. i.

Q. 2. an maturitatis honestas præsupponatur in superiore Regulari ad hoc, ut ab eo reformationem acceptent subditi.

R. Quòd illa plurimum conducat ad hunc finem.

finem. De qua D. Bonav. in Ala 4ta ita loquitur. Maturitatis honestas perpenditur in tribus, scil. primò si non sit levis in moribus, videl. in verbis & iocis scurrilibus & irreligiosis: quæ licet in se quandoque quasi grata putentur, minùs tamẽ reverendũ faciunt & verendũ. S. Greg. enim dicit hom. 3. in Ezech. non facile ejus predicatio accipitur, si levis in moribus videtur. Nam, etsi Prælatus magis diligendus sit, expedit tamen, ut ab insolentibus timeatur. Ipse amor aliquo modo suavior sentitur cum reverentia mixtus; ut patet in amore Summi Conditoris, cujus quò Majestas sublimior agnoscitur, dignationis dulcedo sapidiùs amatur. Psalm. 24. 8. dulcis & rectus Dominus &c. Secundò, Si non sit levis in affectu per privatos amores notabiles, tam ad feminas, quàm ad quaslibet leves personas. Licet enim meliores in affectu preferendi sint minoribus; & omnes propter spem salutis in Christo amplectendi sint; in actu tamen exterioris exhibitionis taliter se gerat ad omnes, ut nullus se ab eo contemni propter alios suspicetur: sed quilibet se ab eo diligi presumat, & fiducialiter ei quasi singulari amico confidat; ne alicui indignatio, & invidia in aliis nutrietur: sicut Fratres Joseph, qui oderunt eum pro eo, quòd à Patre singulariùs amaretur. Gen. 31. 4. Tertiò, si non est levis in proposito, & inconstans in consilio, ut, quod jam placet, mox displiceat: modò velit unum, modò contrarium, ubi rationabilis causa non apparet. Quis enim ejus iudicio credat, vel ejus voluntati se contemperet, quem in neutro stabilem agnoscat? ideo ejus subiecti non possunt ejus revereri prudentiam, nec sciunt

se parare ad voluntatis eius obedientiam: & in utroque non potest esse modicum nocumentum. 1. Thess. 5. Omnia probate, quod bonum est, tenete. Et facite sine hesitatione, & retractationibus, quacumque facitis. h. i. Subdit.

Ubi tamen causa rationabilis subest iusta necessitatis, vel pia utilitatis, ut aliter & aliter aliquid fieri expediat, non est hoc levitatis, sed maturitatis: quia, sicut stultum esset, melius mutare in deterius; sic etiam stolidam est obstinatio tam pertinaciter inharere conceptis, ut pro majori bono & aperto ab eis flecti non possit. Esther. 16. 9. Nec putare debetis si diversa jubeamus, ex animi nostri venire levitate; sed pro qualitate, & necessitate temporum, ut rei publicae poscit utilitas, ferre sententiam. Unde & Apostolus excusat se, cum promiserit Corinthiis, se venturum, quod non levitate hoc promiserit, sed pro eorum utilitate 2. Cor. 1. 15. volui prius venire ad vos &c. Eccli. 10. 2. Secundum iudicem populi sic & ministri eius: & qualis est Rector civitatis, talis et in habitantes in ea. Hucusque Seraphicus Doctor.

Q. 3. Quale iudicium ferendum de religioso, se opponenti introducendae vitae communi, si fiat auctoritate Pontificia, vel ex commissione eius, ad abolendos abusus, & ingentes exorbitantias, quas ex eius defectu videt Summus Pontifex in aliquem Ordinem irrepisse. R. Talis non videtur verè Religiosus, quoad religiosae perfectionis seu potius viae ad illam professionis observantiam (licet sit quoad obligationem; & nisi aliquam iustam causam praetendere possit, cur se ad tem-

tem-

tempus opponat) *Ratio est*; quia talis ponit obstaculum divinæ gratiæ, nam, *qui subtrahit se ab obedientia, subtrahit se à gratia* l. 3. imit. c. 13. *econtra vir obediens loquetur victoriam.* Prov. 21.28. Immo talis vult manere in obstaculo continuo, seu impedimento vel remora perfectionis; qualis est peculiaritas, per quam impeditur & subinde suffocatur charitas.

Q. 4. *Quid maximè consolari possit, & animare Superiores Regulares, introducere satagentes, aut (vi obligationis suæ ex juramento contractæ) promoventes, & zelantes exactam observantiam Regulæ, & constitutionum propriarum suæ Religionis. &c.* Ex multis præcipuum esse, si, de mandato Sedis Apostolicæ, ejusve sola auctoritate, Reverendissimi & Eminentissimi DD. Cardinales Ordinum Protectores eis eminens & forte protectionis brachium adpromittere, eosque protegere dignentur. Et hoc ipsum meam qualemcumque exiguitatem non modicum exhilaravit, excitavit, & confortavit, quòd, dum his conscribendis intentus occupor pro salute mea & animarum mihi à Summo Pastore concreditarum, insperatò accipiam literas hodie 14. Januarii, 1699. quas motu proprio dignatus fuit ad meam exilitatem confortandam clementer conscribere *Reverendiss. & Eminentiss. nostræ Religionis Protector Cardinalis Leander Colloredus.* Cujus cum Singularis zelus, sollicitudo paterna, clementia provida, & suavitas industria, melli charitatis sollicitæ juncta & uncta, liquidò cernatur

natur

natur in iisdem ; maximè è re causæ Dei promovendæ futurum visum fuit , tenorem earundem huic libro inserere ex intima cordis reverentia ad eundem Eminentiss. D. Cardinalem Protectorem , utpote de Ordine nostro optimè meritum , & summè sollicitum ; maximè cùm inde majorem consolationem , confirmationem , & eruditionem jam tum pro nunc , & majorem pro futuro hausturos nos confidamus ego & confratres mei , quàm ex sola tenuitate ariditatis sermonis mei.

Adm. Rev. Pater.

Bonus nuntius de terra longinquà advenit , quòd paternarum traditionum emulatores facti , ac vestra professionis non ignari , ea fueritis animo meditati , qua Seraphici Instituti cultores maximè descent , ut nimirum abdicantes proprietatem , & secularia desideria , vitam vestram exinde instituire disposueritis juxta exactam normam Sacrarum Constitutionum Urbanarum , qua tanto discretionis sale sunt aspersa , ut quasi scelus idololatriæ sit , nolle ipsis acquiescere , illasque ad amissum servare . Quapropter maxima gestiens letitia , calamum cohibere non potui , quin superabundantis in me gaudii testimonia proferrem , cùm majorem horum non habeo gratiam , quàm cùm videam Patres meos in veritate ambulare , ac sanctæ paupertatis , ac perfectæ communitatis divitias agnoscentes , frigida illa verba meum , & tuum à suis cœnobiis eliminare , ac Parentis Optimi inherentes vestigiis expectare , quòd crescere nos faciat Deus in terra paupertatis nostræ ,

Con-